

Dolaylı sorular

indirekte Fragen

«Weißt du, wo ist der Bahnhof?» — bu Almancada hata. Türkçede soru sırası kalır ama Almancada fiil sona gider.

Dolaylı sorular, açık soru yerine dolaylı yolla sorulan sorulardır: ob, wo, wann, wie.

B1 yolunda 11/20

6 bölüm

~5 dk okuma

13 soruluk test

Konuyu panoya as ↗

PDF indir ↓

İpucu: Almanca bir kelimeye dokun. Türkçesi çıkar, deftere kaydedersin, sonra Panom'da quiz'le sınarsın.

Anladım

Bölüm 01

00:10

Şu an: iki soru türü, iki yol

KISAYOL

Soruda W-kelimesi varsa o kelime bağlaç olur (wo · wann · wie · warum). Yoksa ob koyarsın. Her iki durumda fiil sona gider.

DOĞRUDAN SORU	DOLAYLI HÂLİ	NE DEĞİŞTİ
Wo ist der Bahnhof?	Ich weiß nicht, wo der Bahnhof ist.	fiil sona gitti
Wann kommt er?	Weißt du, wann er kommt?	fiil sona gitti
Kommt er heute?	Ich weiß nicht, ob er heute kommt.	ob eklendi + fiil sona

Üçüncü satır kritik: evet/hayır sorusunun **bağlacı yoktur**, o yüzden Almanca bir tane **uydurur** — ob. Türkçedeki soru ekinin («gelip gelmediği») karşılığıdır.

Bunu Türkçede zaten yapıyorsun

Türkçe de soruyu cümlenin içine gömerken **yapiyı değiştirir** — soru eki kaybolur, fiil ortaca döner. Almancanın yaptığı iş aynı, aleti farklı.

DOĞRUDAN	GÖMÜLÜ HÂLİ	ALMANCA
Nerede oturuyor?	Nerede oturduğunu bilmiyorum .	Ich weiß nicht , wo er wohnt .
Geliyor mu?	Gelip gelmediğini bilmiyorum .	Ich weiß nicht , ob er kommt .
Ne zaman gelecek?	Ne zaman geleceğini bilmiyorum .	Ich weiß nicht , wann er kommt .

İkinci satırdaki Türkçe kalıp — «...ıp ...madığını» — Almancadaki **ob**'un tam karşılığıdır. Bu eşleşmeyi bir kez kurduğunda **ob** bir daha unutulmuyor.

Yanlış yapılan iki yer

TUZAK 1

ob yerine wenn kullanmak

Bu sayfanın **en önemli tek satırı**. Türkçede ikisi de bazen «...se» diye çıktığı için karışıyor, ama Almancada bambaşka iki kelime:

KELİME	NE DEMEK	ÖRNEK
ob	...ıp ...madığı — soru	Ich weiß nicht , ob er kommt . — gelip gelmediğini bilmiyorum
wenn	eğer / ...ince — koşul	Ich freue mich , wenn er kommt . — gelirse sevinirim

İkisi de fiili sona gönderir, o yüzden cümle **gramer olarak** ayakta kalır — hata görünmez ama **anlam tamamen değişir**. En sinsi hatalardan biri.

✗ Ich weiß nicht , wenn er kommt.

Bu «gelirse bilmiyorum» gibi bir şey — anlamsız.

✓ Ich weiß nicht , ob er kommt.

Gelip gelmediğini bilmiyorum.

Kontrol yöntemi: cümleyi Türkçeye çevir. «...ıp ...madığını» diyebiliyorsan **ob**, «eğer» diyebiliyorsan **wenn**.

TUZAK 2

Soru sırasını korumak

Doğrudan soruda fiil öne geçer. Dolaylı hâle geçerken bu **geri alınır** — öğrenciler soru sırasını olduğu gibi kopyalıyor.

✗ **Ich weiß nicht, wann ~~kommt~~ er.**

Soru sırası kaldı.

✓ **Ich weiß nicht, wann **er** kommt.**

Ne zaman geleceğini bilmiyorum.

✓ **Können Sie mir sagen, wo der Bahnhof **ist**?**

Garın nerede olduğunu söyleyebilir misiniz?

Ayrılabilen fiilde iki parça **sonda birleşir**: **Ich weiß nicht, wann der Zug **abfährt****. Modal varsa modal en sona gider: ..., **ob ich kommen kann**.

REKLAM

728 × 90

Bölüm 04

03:40

Soru işareti nereye gidiyor

Küçük ama yazılı sınavda görülen bir ayrıntı: **soru işaretini ana cümle belirler**, içerideki soru değil.

CÜMLE	İŞARET	NEDEN
Ich weiß nicht , ob er kommt .	nokta	ana cümle bir bildirim
Weißt du , ob er kommt?	soru işareti	ana cümle bir soru
Können Sie mir sagen , wo der Bahnhof ist?	soru işareti	ana cümle bir soru

İçerideki yapı üç satırda da aynı. Değişen tek şey **baştaki cümlelerin** soru olup olmadığı.

Dolaylı soruyu başlatan kalıplar sınırlıdır ve hepsi işine yarar: **Ich weiß nicht, ...** • **Weißt du, ...** • **Können Sie mir sagen, ...** • **Ich frage mich, ...** • **Es ist unklar, ...**

Kimsenin söylemediği kısım: bu bir kibarlık aracı

Ders kitapları bu konuyu «cümle birleştirme» başlığı altına koyar. Almanya’da yaşayan biri için asıl işlevi başkadır: **bir yabancıya soru sormanın normal biçimi budur.**

DOĞRUDAN (SERT)	DOLAYLI (NORMAL)	NEREDE
Wo ist der Bahnhof?	Können Sie mir sagen , wo der Bahnhof ist?	sokakta
Wann kommt der Bus?	Wissen Sie , wann der Bus kommt?	durakta
Haben Sie das?	Ich wollte fragen , ob Sie das haben .	dükkânda

Soldaki cümleler **yanlış değil** — dilbilgisi olarak kusursuz. Ama tanımadığın birine öyle sorduğunda Almanya’da bir tık sert durur. Sağdaki biçim **hem doğru hem güvenli.**

Buradaki püf nokta şu: cümlelerin **zor kısmını sonraya bırakıyorsun. Können Sie mir sagen, ...** deyip kendine yarım saniye kazanıyorsun ve arkasını toparlıyorsun. Konuşurken donma anını azaltan gerçek bir teknik — [donma anları sayfasıyla](#) birlikte oku.

İkinci söylenmeyen şey: **ob** yalnız dolaylı soruda kullanılmaz. **Tek başına bir cümleyi başlatabilir** ve o zaman «acaba ...mi» anlamı verir: **Ob er heute kommt?** — Acaba bugün gelir mi? Almanlar kendi kendine düşünürken bunu sık kullanır.

Bu hafta ne yapacaksın

Bu konu **soruyu iki kere sorarak** oturuyor. Günde beş dakika:

- Beş doğrudan soru yaz: **Wo ist ...? Wann kommt ...? Wie viel kostet ...?**
- Her birini **Können Sie mir sagen, ...** ile yeniden kur — **fiili sona at.**
- Sonra üç evet/hayır sorusu yaz ve **ob** ile göm: **Ich weiß nicht, ob ...**
- Her **ob** cümlesini Türkçeye çevir ve «**...ıp ...madığını**» diyebildiğini kontrol et.
- Haftada bir **wenn** ile **ob** cümlesini yan yana yaz — anlam farkını kendi cümlede gör.

❶ Sırada modal fiillerin ikinci anlamı var: **Er muss krank sein** neden «hastalanmak zorunda» demek değil.

Bölüm 07 DİZ

Cümleyi kendin diz

Kelimelere dokun, doğru sırayla yerleştir. Almancanın en zor kısmı burası — ve seçenek şıkkı yok, cümleyi **sen** kuruyorsun.

KELİMELERE DOKUN

KELİMELERE DOKUN

KELİMELERE DOKUN

Bölüm 07

05 : 10

Kendini dene

Cevaba dokun — neden öyle olduğunu birlikte görelim.

+7

Tam testi çöz
13 soru · süreli · sonunda kural kırılımı

↗

NOTLARIN

Bu konuya notun

Aklında kalsın istediğin kuralı, örneği ya da soruyu yaz. Kendiliğinden kaydedilir ve Panom'da toplanır.

Notun

Örneğin: -ung ile biten her isim die.

REKLAM

728 × 250

GENAU ALMANCA — KURAL DEĞİL, ANLAŞILMA ANI.
GENAU · ÜCRETSİZ ALMANCA KÜTÜPHANESİ